

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av landsvägslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås det att landsvägslagen (503/2005) ändras. Propositionen hänför sig till den regeringsproposition med förslag till lagstiftning om inrättande av landskap och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården samt till lämnande av underrättelse enligt artikel 12 och 13 i Europeiska stadgan om lokal självstyrelse (RP 15/2017 rd) som överlämnades till riksdagen den 2 mars 2017. Syftet med propositionen är att de i 6 § 1 mom. 14 punkten i landskapslagen avsedda uppgifterna inom trafik och väghållning ska överföras från staten till landskapen. Genom propositionen överförs också vissa uppgifter från de närings-, trafik- och miljöcentraler som läggs ner till Trafikverket i samband med landskapsreformen. I propositionen föreslås det att lagens rubrik ändras till lagen om trafiksystem och landsvägar och att tillämpningsområdet utvidgas på motsvarande sätt. Det föreslås att lagen ska innehålla nya bestämmelser om trafiksystemplaneringen på riks- och landskapsnivå och bestämmelser om den servicenivå som baserar sig på klassificeringen av landsvägar. Propositionen innehåller också förslag till sådana nya bestämmelser som landskapsreformen förutsätter och som gäller landskapens och statens samarbete för ordnandet av underhållet av landsvägar samt ledning, avtal och andra arrangemang i anknytning till underhållet.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2019.

Lag

om ändring av landsvägslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i landsvägslagen (503/2005) 9 §,

ändras lagens rubrik samt 1-4, 6, 8, 10–13, 16, 17, 19, 22, 24, 27, 30–32, 32 a, 33–42, 42 a, 42 b, 43–45, 47–49, 51, 52, 52 b, 54, 56, 56 a, 57, 62, 69, 74, 75, 79–81, 83, 85, 88, 90, 91, 93, 95, 95 a, 99, 99 a, 101–105, 107 och 108 §, av dem 4, 6, 27 och 104 sådana de lyder delvis ändrade i lag 1242/2009, 10, 11, 17, 24, 31, 31, 32, 32 a, 34, 36–37, 40, 42, 42 a, 42 b, 44, 45, 52, 52 b, 56, 56 a, 74, 80, 83, 90, 91, 95, 95 a, 99 a, 101, 103, 105, 107 och 108 § sådana de lyder i lag 566/2016, 22 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 566/2016, 41 och 99 § sådana de lyder i lag 1242/2009, 79 § sådan den lyder i lag 1628/2015 och 88 sådan den lyder delvis ändrad i lag 906/2013 samt

fogas till lagen en ny 13 a §, nya 1a och 1 b kap., nya 15 s –v, 27 a, 27 b och 32 b § och ett nytt 9 kap. som följer:

Lag om trafiksystem och landsvägar

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att organisera trafiksystemplaneringen så att dess riksomfattande och regionala mål samordnas och så att det finns förutsättningar för ett trafiksystem som fungerar och som kan utvecklas.

Syftet med denna lag är att upprätthålla och utveckla landsvägsförbindelserna som en del av trafiksystemet och så att de fungerar och är trygga samt främjar en hållbar utveckling och tillgodoser trafik- och transportbehoven, att säkerställa enhetligheten i fråga om landsvägsnätet och servicenivån i hela landet samt att trygga möjligheterna att delta i planeringen av de statsägda landsvägarna genom att genomföra och främja god förvaltning och gott rättsskydd i ärenden som gäller landsvägarna.

2 §

Tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs det om den trafiksystemplanering på riks- och landskapsnivå som omfattar alla trafikformer och färdstätt.

I denna lag föreskrivs det också om landsvägar och deras servicenivå, om väghållning och ordnande av uppgifter, om avtal, styrning och andra arrangemang i anknytning till väghållning samt om de rättigheter och skyldigheter som staten, samarbetsområdena för väghållning, landskapen och övriga myndigheter har liksom även om fastighetsägares och övriga sakägares rättsliga ställning.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *trafiksystem* den helhet som består av den person- och godstrafik som omfattar alla trafikformer, av de trafiknät som betjänar dessa och av trafikinformation, trafikservice och trafikmedel samt av de system och författningar som styr trafiken,

2) *Väghållning* planering, byggande och underhåll av landsvägar samt trafikförvaltning,

- 3) *Byggande* anläggande av ny väg och förbättring av väg,
- 4) *Underhåll* skötsel och reparation av väg,
- 5) *Väghållare* Trafikverket,
- 6) *Samarbetsområde för väghållning* ett område bestående av verksamhetsområdena för de landskap som är parter i ett i 15 h § i denna lag avsett samarbetsavtal och genom vilket de väghållningsuppgifter som områdets landskap ska ansvara för sköts i enlighet med samarbetsavtalet,
- 7) *Landskapets trafikmyndighet* den myndighet i landskapen som ansvarar för de trafikuppgifter som avses i 6 § 1 mom. 14 och 15 punkterna och 2 mom. 1 och 2 punkterna i landskapslagen.

4 §

Landsvägar

En landsväg är en statsägd väg som förvaltas av Trafikverket och som är avsedd för allmän trafik. Landsvägarna består beroende på sin betydelse för trafiken av huvudvägar, varav en del ingår i det stamnät som är nationellt viktigt, eller av övriga landsvägar.

Huvudvägarna utgörs av riksvägar och stamvägar. Kommunikationsministeriet bestämmer på framställning av Trafikverket vilka landsvägar som är riksvägar och vilka som är stamvägar. Riksvägarna betjänar långväga trafik som är riksomfattande eller rör sig över landskapsgränserna. Stamvägarna kompletterar nätet av riksvägar och betjänar trafiken inom landskapen.

Kommunikationsministeriet bestämmer till vilken del riks- och stamvägarna hör till det nationellt viktiga stamnätet. Stamnätet kan av särskilda skäl även omfatta andra landsvägar som är viktiga för trafiken.

De övriga landsvägarna utgörs av regionala vägar eller förbindelsevägar i enlighet med det som Trafikverket bestämmer. De regionala vägarna betjänar trafiken inom kommunerna i området och förbinder dem med riks- och stamvägar. De landsvägar som inte är huvudvägar eller regionala vägar är förbindelsevägar.

En landsväg kan vara en motorväg eller motortrafikled eller vara avsedd för annan trafik av en viss art. Närmare bestämmelser om motorvägars och motortrafikleders tekniska egenskaper utfärdas genom förordning av statsrådet. En landsväg kan även vara avsedd att användas endast på vintern (särskild vinterväg). Bestämmelserna i denna lag gäller i tillämpliga delar särskilda vintervägar.

6 §

Landsvägsfärjor

Till en landsväg hör också färja med färjeled och färjeläge. En färja kan styras med hjälp av styrlinor eller annan ersättande anordning som Trafiksäkerhetsverket har godkänt (vajerfärja) eller vara en frigående färja (frigående färja). En frigående färja är en farkost på vilken tillämpas vad som föreskrivs om ro-ro-passagerarfartyg.

För färjor gäller vad som särskilt föreskrivs om dem. Den som producerar färjtrafikservice ansvarar för att föraren av vajerfärjan har fyllt 18 år och kan sköta uppgiften. Serviceproducenten ansvarar även för att föraren av vajerfärjan är insatt i vajerfärjans maskineri, konstruktion och användning samt i reglerna i 1972 års konvention om de internationella reglerna till förhindrande av sammanstötning till sjöss (sjövägsreglerna, FördrS 30/1977) och i förordningen om förhindrande av sammanstötning i inre farvatten (Regler för inre farvatten 1978, 252/1978) samt är förtrogen med innehållet i kommunikationsministeriets förordning om landsvägsfärjor (20/2006). En förare av en vajerfärja ska ha tillräckligt god hälsa för att kunna köra vajerfärjan. Föraren ska också ha tillräckliga språkkunskaper för att kunna ge anvisningar till passagerarna i nödsituationer. Trafiksäkerhetsverket får meddela närmare föreskrifter om besiktning av vajerfärjor och om vajerfärjors utrustning och väghållaren om vajerfärjors bemanning.

Färjorna går i regel utan tidtabell. Av orsaker som har samband med trafiken eller på ansökan av ett landskap, en kommun eller någon annan myndighet eller aktör kan väghållaren besluta att en färja ska gå enligt tidtabell. I beslutet ska samtidigt anges grunderna för fastställandet av tidtabellen. Innan saken avgörs ska väghållaren ge dem som direkt berörs av färjtrafiken tillfälle att framföra sin åsikt i saken samt inhämta utlåtande av kommunen i fråga och vid behov också av andra myndigheter. Väghållaren ska kungöra beslutet, och tidtabellen ska läggas fram i omedelbar närhet av färjeläget.

Närmare bestämmelser om tillsynen över färjor, körordningen till en färja, prioriterade transporter och annan vägtrafik, körande av en vajerfärja när den är frikopplad från styrlinan, åtgärder som föranleds av korsningar mellan färjeled och allmän farled, läkarintyg som krävs av föraren av en vajerfärja och utrustningen vid ett färjeläge utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

På ett parkeringsområde som avses i 5 § 1 mom. får placeras anordningar, anläggningar och byggnader för kiosk samt på en rastplats även för kafé, restaurang, bränsledistribution, motorfordonsservice och annan service för vägtrafikanterna. Utöver vad som föreskrivs i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) krävs det väghållarens samtycke för placering av anordningar, anläggningar och byggnader.

För placering på ett serviceområde av anordningar, anläggningar och byggnader ska väghållaren vid behov ingå avtal om användning och byggande av området och om utövande av affärsverksamhet där samt om eventuell ersättning till staten. Väghållaren ska för ingåendet av avtalet begära anbud från tillförlitliga, solida och yrkeskunniga företagare. Avtal ska ingås med den företagare som inom utsatt tid lämnat det anbud som med hänsyn till vad trafiken och turismen kräver samt den servicenivå som områdets användningsändamål förutsätter totalekonomiskt sett är förmånligast. Ett avtal får inte utan väghållarens samtycke överföras på någon annan.

10 §

Väghållare och kostnaderna för väghållningen

Trafikverket är väghållare för landsvägsnätet och utövar de rättigheter som har grundats för väghållningen. Staten svarar för kostnaderna för väghållningen.

Av särskilda orsaker, till exempel om väghållningen sköts så att den till sin kvalitet eller omfattning håller en högre standard än vad den allmänna trafiken eller anpassningen av vägen till miljön kräver eller om någon drar särskild nytta av de åtgärder som vidtas, kan förutom väghållaren också någon annan enligt avtal delta i kostnaderna för väghållningen eller åta sig att se till att någon åtgärd som hänför sig till väghållningen vidtas.

För att säkerställa att trafiksystemet fungerar och för att genomföra lagens syften kan väghållaren av särskilda skäl och i enlighet med ett avtal delta i kostnaderna för andra åtgärder som hänför sig till väghållarens uppgifter än byggande och underhåll av landsvägar.

11 §

Myndigheter som svarar för väghållningen

Väghållaren svarar för de uppgifter som ska skötas av ägaren av landsvägsnätet och för de riksomfattande uppgifterna inom väghållningen. Väghållaren ska avtala med landskapen inom

samarbetsområdet för väghållning om hur väghållningen ska organiseras och genom avtal överföra till samarbetsområdet för väghållning de rättigheter som behövs för att sköta uppgiften.

Samarbetsområdet för väghållning svarar för organiseringen av väghållningen inom dess verksamhetsområde i enlighet med avtalet om väghållningen och under väghållarens styrning. Väghållaren svarar dock för genomförandet av viktiga projekt och för utarbetandet av utredningsplaner eller vägplaner av särskilda skäl. Landskapet svarar för beslutsfattandet i fråga om den plan för väghållning och trafik som gäller det egna verksamhetsområdet.

Trafikverket är det behöriga organ som avses i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/96/EG om förvaltning av vägars säkerhet och den administrativa myndighet som avses i artikel 4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/54/EG om minimikrav för säkerhet i tunnlar som ingår i det transeuropeiska vägnätet.

12 §

Avgifter för användning av landsväg

Att använda landsväg är avgiftsfritt. För användning av en frigående färja kan dock avgift föreskrivas genom förordning av statsrådet. Avgiften ska grunda sig på kostnaderna för användningen av färjan. Avgiften kan vara lägre än självkostnadsvärdet. Då avgift fastställs kan fordonskategori och tidpunkten för användning av färjan beaktas.

13 §

Utvecklande, byggande och underhåll av landsvägsnätet

När landsvägar utvecklas och underhålls ska uppmärksamhet fästas vid att landsvägsnätet som en del av hela trafiksystemet främjar målen för den riksomfattande trafiksystemplanen och statsrådets principbeslut om trafiksäkerheten. Dessutom ska man främja uppnåendet av de riksomfattande målen för områdesanvändningen samt utvecklandet av områdena och uppnåendet av de mål som ställts för samhällsstrukturen och miljön vid planeringen av markanvändningen.

Landsvägarna ska erbjuda möjlighet till trygg och fungerande trafik och transport i hela landet till skäliga kostnader och med beaktande av olika befolkningsgruppers trafikbehov och olika näringsgrenars transportbehov. Uppmärksamhet bör fästas vid minskningen av trafikutsläpp, hållbar

användning av naturresurserna och vid att de olägenheter som landsvägsnätet och trafiken orsakar miljön blir så små som möjligt.

En landsväg förbättras när den allmänna trafiken så kräver eller i syfte att avlägsna eller minska olägenheter av trafiken eller om markanvändningen så kräver. En ny landsväg anläggs om det existerande landsvägsnätet inte längre tillgodoser den allmänna trafikens eller markanvändningens behov och om dessa behov inte kan tillgodoses ändamålsenligt genom att utveckla trafiksystemet eller förbättra vägen eller om olägenheterna av trafiken inte kan avlägsnas eller i tillräcklig utsträckning minskas.

En landsväg ska byggas så att dess syfte nås på ett så förmånligt sätt som möjligt och utan att någon tillfogas större skada eller olägenhet än nödvändigt. Vid byggandet ska speciell hänsyn tas till trafiksäkerheten och hur vägen fungerar med avseende på trafiken och tekniskt sett samt till främjandet av automatiseringen, förutsättningarna för utvecklingen av trafiktjänsterna och till miljöaspekterna. En landsväg får inte byggas i strid med en plan med rättsverkningar, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag.

13 a §

Landsvägars servicenivå

Ett stomnät som är nationellt viktigt ska ha en enhetlig och hög servicenivå för den långväga trafiken. Detta innebär en jämn färdhastighet och att det är lätt att förutse restiderna. Stomnätets aktuella trafikinformation ska stödja förutsebarheten i restiderna och utvecklandet av nya tjänster.

De riks- och stamvägar som inte hör till stomnätet ska ha en sådan servicenivå på resor och transporter som är anpassad till trafikmängden, trafikmiljön och lokala behov. Särskilt för riks- och stamvägar med livlig trafik ska det finnas aktuell trafikinformation som stöd för förutsebarheten i restiderna och utvecklandet av nya tjänster.

De regionala vägarna och förbindelsevägarna ska ha en servicenivå som motsvarar kundernas lokala behov och vägens betydelse för trafiken.

1 a kap.

Trafiksystemplanering

15 a §

Trafiksystemplanering

Trafiksystemplanering är fortlöpande och långsiktig planering som genomförs som ett samarbete mellan staten, landskapen och kommunerna. Trafiksystemplaneringen omfattar växelverkan mellan trafiken, markanvändningen, servicestrukturen och näringsverksamheten som helhet, de transportbehov som olika funktioner skapar, olika människogrupperns transportbehov och färd sätt, olika former av godstransporter samt transportnät, mobilitetstjänster och trafiksäkerhet, konsekvenser och finansieringsbehov.

15 b §

Mål för trafiksystemplaneringen

Målet för trafiksystemplaneringen är att skapa ett fungerande, tryggt och hållbart trafiksystem. Trafiksystemplaneringen utvecklas utifrån användarna med beaktande av nuvarande och kommande trafikbehov, utnyttjandet av information och digitalisering, förutsättningarna för utvecklandet av trafik- och transporttjänsterna samt trafikens säkerhet, miljökonsekvenser och energieffektivitet.

15 c §

Instanser som ansvarar för trafiksystemplaneringen

Kommunikationsministeriet ansvarar för beredningen av den riksomfattande trafiksystemplanen i samarbete med olika aktörer.

Trafikverket bär inom ramen för dess behörighet det riksomfattande ansvaret för att trafiksystemet fungerar samt främjar säkerheten i trafiken och områdenas balanserade utveckling och hållbara utveckling. Trafikverket ska delta i den riksomfattande trafiksystemplaneringen och i beredningen av landskapets trafiksystemplanering.

Landskapets trafikmyndighet ansvarar för inledandet av planeringsprocessen för landskapets trafiksystemplan, för utarbetandet av planen och ledningen av samarbetet i samband med detta samt för att samordna planeringen med landskapets övriga planering och med planeringen på riksnivå, mellan landskapen och i kommunen.

15 d §

Den riksomfattande trafiksystemplanen

Kommunikationsministeriet ska bereda den riksomfattande trafiksystemplanen för statsrådets godkännande.

Den riksomfattande trafiksystemplanen ska innehålla en bedömning av trafiksystemets nuläge och framtida verksamhetsmiljö, mål, åtgärdsförslag för hur målen och servicenivån ska uppnås samt finansieringsramar.

Planen ska innehålla ett finansierings- och åtgärdsprogram för trafiksystemet för en period på 10–12 år. Finansierings- och åtgärdsprogrammet ses över i början av varje regeringsperiod som en del av det övriga trafikpolitiska strategi- och planeringsarbetet, och vid behov även i övrigt. I planen beaktas kraven som följer av Europeiska unionens lagstiftning.

15 e §

Landskapets trafiksystemplan

I syfte att uppnå målen i den riksomfattande trafiksystemplanen och främja genomförandet av åtgärderna i den ska landskapet för sitt verksamhetsområde utarbeta en flerårig trafiksystemplan för landskapet. Landskapet får även utarbeta planen tillsammans med ett eller flera andra landskap. Landskapets trafiksystemplan får även innehålla andra mål som behövs på grund av regionala förhållanden samt arbeta för att främja och utveckla trafikens och trafiksystemets effektivitet, trygghet och ekologiska hållbarhet.

Landskapet ska bedöma genomförandet och effekterna av landskapets trafiksystemplan minst en gång under fullmäktigeperioden och vid behov utarbeta en reviderad plan.

De myndigheter som är verksamma inom landskapets område ska beakta landskapets trafiksystemplan i sin verksamhet.

15 f §

Förfarandet för beredningen av planerna

Vid beredningen av den riksomfattande trafiksystemplanen ska alla landskap och andra myndigheter sammankallas till ett gemensamt möte. Utlåtande om utkastet till planen ska begäras av de ministerier, myndigheter och andra aktörer för vars verksamhetsområde eller uppgifter planen har en väsentlig betydelse.

Landskapet ska bereda landskapets trafiksystemplan i växelverkan med Trafikverket, områdets kommuner och övriga myndigheter samt med de verksamhetsutövare i området för vars verksamhetsområde trafiksystemplanen kan ha väsentlig betydelse, och vid behov inrätta en samarbetsgrupp för detta. Vid beredningen av landskapets trafiksystemplan ska ministerierna och de övriga landskapen och aktörerna ges tillfälle att yttra sig om utkastet till planen.

Alla andra ska ges tillfälle att bekanta sig med de utkast till planen som avses i 1 och 2 mom. och att framföra sina åsikter. Tillfälle ges genom att informera om saken i det allmänna informationsnätet. För framförandet av åsikterna ska det reserveras minst 30 dagar. Informationen om en godkänd plan och grunderna för godkännandet samt hur utlåtanden och åsikter har beaktats ska ges i det allmänna informationsnätet.

15 g §

Registret över landsvägar och landskapets skyldighet att producera information

Väghållaren ska föra ett register över landsvägarna. Landskapets trafikmyndighet ska producera information om läget för landsvägsnätet på dess område, om kundernas behov och om andra ärenden som gäller landskapets verksamhetsmiljö samt vidarebefordra den till väghållaren.

15 h §

Bemyndigande att utfärda förordning

Närmare bestämmelser om innehållet i den riksomfattande trafiksystemplanen och landskapets trafiksystemplan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

1 b kap.

Förhållandet mellan staten och landskapen

15 i §

Avtal om samarbetsområden för väghållning

Landskapens avtal om samarbete för skötseln av den väghållning som de har organiseringsansvar för får omfatta högst nio samarbetsområden för väghållning och ska ingås på det sätt som föreskrivs i 8 kap. i landskapslagen. I samarbetsavtalet ska det avtalas om organiseringen av uppgifterna inom väghållningen och om behörighet och ansvar för landskapens aktörer inom samarbetsområdet.

Genom samarbetsavtalet ska säkerställas att

- 1) väghållningen sköts kostnadseffektivt, enhetligt, sakkunnigt och långsiktigt,
- 2) servicenivån enligt denna lag uppnås, kundernas behov i pendlingsregionerna beaktas, och
- 3) de samarbetsområden för väghållning som bildas är ändamålsenliga.

Landskapen ger kommunikationsministeriet och väghållaren tillfälle att yttra sig om det samarbetsavtal mellan landskapen som avses i 1 mom. eller om ändring av det innan samarbetsavtalet eller en ändring av det godkänns. Om kommunikationsministeriet anser att samarbetsavtalet eller ändringen av det inte uppfyller de krav som anges i 1 mom., ska ministeriet och landskapen förhandla om saken.

Landskapen ska delge kommunikationsministeriet och väghållaren det godkända samarbetsavtalet.

15 j §

Ersättande av landskapens samarbetsavtal med statsrådets beslut

Om landskapen inte kan avtala om ett avtal som avses i 15 h § eller inte kan nå enighet i de förhandlingar som avses i 15 h § 2 mom., fattar statsrådet på föredragning av kommunikationsministeriet ett beslut om landskapens samarbete för skötseln av uppgifterna inom den regionala väghållningen.

Statsrådet kan fatta beslut om

- 1) samarbetsområdena för väghållning,
- 2) skötseln av uppgifterna genom ett sådant gemensamt organ som avses i 48 § i landskapslagen,
- 3) ett landskap som är ett sådant ansvarigt landskap som avses i 48 § 1 mom. i landskapslagen samt om det som anges i 49 § 1-3 punkterna i den lagen i fråga om det gemensamma organet,

4) övrigt som gäller organiseringen av samarbetet och som behövs för att uppfylla de krav som avses i 15 h § 1 mom.

Statsrådet ska samtidigt bestämma om det förfarande genom vilket statsrådets beslut kan ersättas med ett samarbetsavtal mellan landskapen som ingås i enlighet med 15 h §.

Det beslut av statsrådet som avses i denna paragraf bereds vid kommunikationsministeriet. Vid beredningen ska ministeriet höra de landskap som beslutet gäller samt andra ministerier och myndigheter.

15 k §

Finansieringen av väghållningen

Den finansiering av väghållningen som landskapen har organiseringsansvar för specificeras för varje landskap enligt vägnätets och trafikens karaktär och andra omständigheter så att enhetligheten i landsvägsnätet och dess skick säkerställs. Väghållaren fördelar finansieringen till landskapen och reserverar finansiering för samarbetsområdets användning på basis av avtalet om väghållningen.

En del av anslaget för väghållningen inom bastrafikledshållningen i statsbudgeten reserverar väghållaren för de riksomfattande uppgifterna inom väghållningen, till olika program och till akuta eller oförutsägbara reparationsbehov.

15 l §

Styrningen av väghållningen

Väghållaren styr landskapens väghållning och användning av finansieringen av väghållningen genom avtal och informationsstyrning.

Trafikverket kan i egenskap av väghållare meddela sådana tekniska och kvalitativa föreskrifter om väghållning som behövs för att säkerställa trafiksäkerheten, hanteringen av trafikledsegendomen och väghållningens kostnadseffektivitet och för att minska miljöölagheter och som gäller en vägs konstruktion, trafiktekniska lösningar, byggande och underhåll samt sådana förfaranden som ska tillämpas vid upphandling av väghållning.

15 m §

Plan för väghållning och trafik

För varje landskap ska det utarbetas en fyraårig plan för väghållning och trafik som ska ses över årligen och som behandlar kundbehov, vägunderhåll, regionala investeringar och finansieringen av dem samt konsekvenser och andra frågor som gäller landskapets väghållning. Planen kan även innehålla annat som gäller de trafikuppgifter som landskapets trafikmyndighet ansvarar för. Planen för väghållning och trafik får inte stå i strid med ett avtal om väghållning.

Planen för väghållning och trafik bereds inom samarbetsområdet för väghållning i enlighet med samarbetsavtalet mellan landskapen. Beslutet om godkännandet av planen fattas av det landskap som planen gäller.

15 n §

Avtal om väghållning

Väghållaren och samarbetsområdet för väghållning bereder för ordnandet av väghållningen ett fyraårigt avtal om väghållning.

I avtalet om väghållningen ska enligt denna lag avtalas om den finansiering som finns tillgänglig för skötseln av de uppgifter som hör till samarbetsområdet för väghållning och om fördelningen av finansieringen, om de mål och tillvägagångssätt som gäller väghållningen, om målen för verksamheten och ekonomin samt om rapporteringen och andra frågor som är viktiga för landskapets väghållning. Avtalet innehåller de finansieringsreserveringar som får användas av samarbetsområdet för väghållning. Avtalet kan innehålla en separat del för varje landskap inom samarbetsområdet.

I avtalet om väghållningen kan avtalas även om skötseln av de uppgifter inom samarbetsområdet för väghållning som enligt denna lag hör till väghållaren, om det är ändamålsenligt och man genom arrangemanget kan säkerställa att uppgiften sköts kostnadseffektivt, sakkunnigt, och med beaktande av kundernas behov samt enhetligt i hela landet.

15 o §

Förfarandet vid avtal om väghållning

Samarbetsområdet för väghållning ska bereda utkastet till planen för väghållning och trafik innan förhandlingarna om avtalet om väghållningen inleds med väghållaren. De planer för väghållning och trafik som landskapen inom samarbetsområdet för väghållning utarbetar utgör utgångspunkten för förhandlingarna.

Avtalsförhandlingarna förs årligen på hösten. I avtalet avtalas det för det första året exakt och för följande år mera allmänt om de ärenden som avses i 15 n § 2 mom. Avtalet ses över vid de årliga förhandlingarna och då det behövs på grund av förändringar i verksamhetsmiljön.

I enlighet med avtalet mellan landskapen inom samarbetsområdet ska väghållaren och representanterna för samarbetsområdet för väghållning vara närvarande vid förhandlingarna. Avtalet undertecknas av väghållarens representant och representanterna för landskapen inom samarbetsområdet för väghållning.

Om en överenskommelse inte nås vid avtalsförhandlingarna mellan väghållaren och samarbetsområdet för väghållning, ska kommunikationsministeriet, väghållaren och representanterna för samarbetsområdet för väghållning förhandla om saken.

15 p §

Ersättande av avtal om väghållning med statsrådets beslut

Om väghållaren och de landskap som hör till samarbetsområdet för väghållning inte uppnår ett avtal enligt 15 n § eller om enighet vid de förhandlingar som avses i 15 o § inte nås, fattar statsrådet på föredragning av kommunikationsministeriet ett beslut om de ärenden som enligt 15 n § 2 mom. ska avgöras genom ett avtal om väghållning.

Statsrådet ska samtidigt bestämma om det förfarande genom vilket statsrådets beslut kan ersättas med ett avtal om väghållning som ingås enligt 15 n § mellan väghållaren och de landskap som hör till samarbetsområdet för väghållning.

Det beslut av statsrådet som avses i denna paragraf bereds vid kommunikationsministeriet. Vid beredningen ska ministeriet höra de landskap som beslutet gäller samt väghållaren och andra ministerier och myndigheter.

15 q §

Rätt att få information

Väghållaren har rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få den information som landskapet, samarbetsområdet för väghållning och serviceproducenten innehar och som är nödvändig för att väghållaren ska kunna sköta dess uppgifter enligt denna lag, om informationen inte finns att få från offentliga informationskällor. Landskapet och samarbetsområdet för väghållning har på motsvarande sätt rätt att få information från väghållaren och andra landskap.

2 kap.

Planering av landsväg

15 r §

Uppgifter vid planering av landsväg

Planeringen av en landsväg innefattar en utredningsplan och en vägplan samt de planeringsgrunder som gäller dessa.

Landskapets trafikmyndighet beslutar om planeringsobjekten. Samarbetsområdet för väghållning ansvarar för utarbetandet av utredningsplanen och vägplanen. Väghållaren kan dock av särskilda skäl åta sig att svara för utarbetandet av en utredningsplan eller vägplan som gäller ett viktigt projekt. Det som föreskrivs i denna lag för situationer där samarbetsområdet för väghållning utarbetar utredningsplaner, vägplaner, projektbedömningar, planeringsgrunder och utvärderingar gäller även väghållaren när denne svarar för dessa uppgifter.

Vid utarbetandet av en utredningsplan och en vägplan samarbetar samarbetsområdet för väghållning med kommunerna och de övriga myndigheterna. Planeringen ska grunda sig på landsvägens utvecklingsbehov, de riksomfattande målen för områdesanvändningen, den riksomfattande trafiksystemplaneringen, trafiksystemplaneringen på landskapsnivå, planeringsgrunderna för utrednings- och vägplaneringen och på den övriga planeringen av områdesanvändningen.

15 s §

Projektbedömning

Samarbetsområdet för väghållning ska göra en projektbedömning av sådana utredningsplaner och vägplaner som gäller viktiga vägprojekt. En projektbedömning ska även göras för sådana lösningar i en vägplan som genomförs stegvis och som gäller ett viktigt vägprojekt.

Projektbedömningen ska innehålla en beskrivning av projektets utgångspunkter och konsekvenser, en lönsamhetskalkyl samt en bedömning av och slutsatser om genomförbarheten. Till projektbedömningen ska dessutom fogas en plan över genomförandet av och innehållet i uppföljningen och utvärderingen av projektet.

15 t §

Planeringsgrunder för utredningsplanering och vägplanering

Innan utarbetandet av en utredningsplan och en vägplan inleds kan det för ett vägprojekt som ingår i planen fastställas allmänna mål för servicenivån och landsvägens tekniska egenskaper samt för att avlägsna eller minska de skadliga verkningar som byggandet av landsvägen och trafiken medför (*planeringsgrunder*).

Beslut om utarbetande av planeringsgrunder gällande utredningsplaner och vägplaner för riksvägar, stamvägar eller regionala vägar med livlig trafik fattas av väghållaren. Beslut om utarbetande av planeringsgrunder för andra landsvägar än riksvägar eller stamvägar eller regionala vägar med livlig trafik fattas av samarbetsområdet för väghållning.

Trafikverket kan i egenskap av väghållare meddela tekniska föreskrifter om planeringsgrundernas innehåll och angivningssätt.

15 u §

Beredning och godkännande av planeringsgrunderna

För beredningen av planeringsgrunderna ansvarar samarbetsområdet för väghållning i samarbete med väghållaren och de övriga myndigheter som saken berör.

Väghållaren godkänner de planeringsgrunder som gäller riksvägar och stamvägar samt regionala vägar med livlig trafik. De planeringsgrunder som gäller det övriga landsvägsnätet utöver riksvägarna och stamvägarna samt de regionala vägarna med livlig trafik godkänns av samarbetsområdet för väghållning.

15 v §

Iakttagande av planeringsgrunderna

När samarbetsområdet för väghållning utarbetar en utredningsplan och en vägplan ska det sörja för att planeringsgrunderna beaktas och främja fullgörandet av dem.

16 §

Rätt till utredning

När samarbetsområdet för väghållning har beslutat att inleda utarbetandet av en utredningsplan eller en vägplan ska utredningsarbeten tillåtas på en fastighet. För detta ändamål får på fastigheten utföras mätning, utmärkning i terrängen, kartläggning eller markundersökning eller andra förberedande åtgärder. I samband med utredningsarbeten får ingrepp i annans rätt inte göras i högre grad än vad som är nödvändigt för att uppnå resultat av utredningen, och ägaren eller rättsinnehavaren får inte orsakas onödiga störningar.

När utarbetandet av en utredningsplan eller en vägplan samt utredningar som har samband med den inleds ska samarbetsområdet för väghållning underrätta kommunen och väghållaren om det. Dessutom ska genom kungörelse eller på annat lämpligt sätt de personer underrättas som nämns i 27 § 1 mom., och dessa har rätt att vara närvarande vid utredningarna och att framföra sin åsikt i saken.

17 §

Planering av väg och områdesplanering

En utredningsplan och en vägplan ska grunda sig på en sådan plan med rättsverkningar som avses i markanvändnings- och bygglagen och i vilken landsvägens sträckning och dess förhållande till övrig områdesanvändning har klarlagts. På ett område för vilket en plan med rättsverkningar håller på att utarbetas eller ändras kan åtgärder vidtas i syfte att utarbeta en utredningsplan eller en vägplan som grundar sig på målen för planen med rättsverkningar.

De riksomfattande målen för områdesanvändningen samt landskapsplaner och generalplaner ska beaktas så som föreskrivs i markanvändnings- och bygglagen. En utredningsplan eller en vägplan får inte godkännas i strid med en landskapsplan eller i strid med en generalplan med rättsverkningar. En utredningsplan kan godkännas i strid med en gällande detaljplan, om detta förordas av kommunen. En vägplan kan godkännas i strid gällande detaljplan, om det är fråga om en avvikelse med ringa verkningar, och om detta förordas av kommunen och de fastighetsägare som direkt påverkas av avvikelsen.

Trots det som föreskrivs i 1 mom. kan en landsväg planeras, om vägens sträckning och förhållande till övrig områdesanvändning med beaktande av vägens karaktär också utan en plan kan klarläggas i tillräcklig omfattning i samarbete med kommunen och i vid behov landskapet.

En utredningsplan och en vägplan utarbetas med iakttagande av vad som föreskrivs i naturvårdslagen (1096/1996) och med stöd av den.

Planeringen av en väg ska vid behov dessutom grunda sig på planeringen avseende utvecklandet av trafiksystemet.

19 §

Utredningsplanens innehåll

En utredningsplan ska innehålla en utredning av behovet av landsvägen samt av de alternativ som granskats, de grundläggande trafiklösningarna och tekniska lösningarna för vägen, vägens ungefärliga sträckning samt en bedömning av verkningarna av vägen, såsom verkningar på väg- och trafikförhållandena, trafiksäkerheten, markanvändningen, fastighetsstrukturen och miljön samt på människors hälsa, levnadsförhållanden och trivsel. Möjligheterna att avlägsna eller lindra menliga verkningar samt en preliminär kostnadskalkyl ska också presenteras i planen.

Utredningsplanen ska innehålla en redogörelse för hur målen för den riksomfattande trafiksystemplanen och trafiksystemplanen på landskapsnivå har beaktats i planen. Utredningsplanen ska även innehålla en projektbedömning som avses i 15 s § och planeringsbehov som avses i 15 t §.

22 §

Vägplanens innehåll

I vägplanen för byggande av landsväg ska vägens sträckning och höjdläge samt tvärsektion anges så att vägområdet kan märkas ut i terrängen. Till planen ska fogas en bedömning av vägens verkningar samt anges de åtgärder som behövs för att avlägsna eller minska de menliga verkningar som vägen medför. I planen ska i mån av möjlighet ägandeförhållandena beträffande marken beaktas. Av vägplanen ska framgå vägens skydds- och frisiktsområden samt huruvida mark reserveras för framtida breddning av vägen. Till planen ska fogas en uppskattning av kostnaderna för byggandet av vägen.

Om en landsväg till följd av förbättring får en ny sträckning och vägen för den gamla sträckningens del bibehålls som landsväg eller för andra vägändamål, ska bestämmelser om detta ingå i vägplanen. Om vägen är avsedd att vara motorväg, motortrafikled eller annan sådan väg där endast trafik av visst slag är tillåten eller om trafiken i övrigt permanent begränsas, ska bestämmelser om detta ingå i vägplanen.

I vägplanen kan ett sådant frisiktsområde som avses i 45 § 1 mom. anvisas som vägområde, om trafiksäkerheten i betydande grad anses kräva det.

Vägplanen ska innehålla en redogörelse för hur målen för den riksomfattande trafiksystemplanen och trafiksystemplanen på landskapsnivå har beaktats i planen. En sådan redogörelse behövs dock inte när vägplanen grundar sig på en lagakraftvunnen utredningsplan med en tillräcklig redogörelse för beaktandet av målen för den riksomfattande trafiksystemplanen och trafiksystemplanen på landskapsnivå. Vägplanen ska även innehålla en projektbedömning som avses i 15 b § och planeringsgrunder som avses i 15 t §.

24 §

Enskilda vägars anslutningar och lantbruksanslutningar samt utloppsdiken i vägplanen

I syfte att främja trafiksäkerheten på en landsväg och landsvägens förmedlingskapacitet kan det i en vägplan ges bestämmelser om eller förbud mot anslutning av enskilda vägar till landsvägen och användningen av anslutningar till landsvägen. Bestämmelser och förbud som här avses kan också utfärdas i fråga om sådana anslutningar som används uteslutande för körningar inom lant- eller skogsbruket (lantbruksanslutning).

Om användningen av en befintlig anslutning till en enskild väg eller en lantbruksanslutning förbjuds i vägplanen, ska det i planen bestämmas om anordnande av en ny vägförbindelse, varvid det vid behov kan bestämmas att en enskild väg eller en anslutning ska byggas på väghållarens

bekostnad eller att en rätt ska grundas till en befintlig enskild väg eller till en väg eller ett vägvagnsnitt som dragits in eller upphört som landsväg.

Är det för torrläggning av ett väg- eller biområde nödvändigt att grunda rätt att hålla ett utloppsdike på någon annans mark eller rätt att leda avrinningsvatten till någon annans dike eller bäck, ska det bestämmas om detta i vägplanen, i vilken det område som behövs för utloppsdiket ska anges. På utloppsdiken tillämpas i övrigt det som föreskrivs om dikning i vattenlagen (587/2011).

27 §

Växelverkan

När en utredningsplan och en vägplan utarbetas ska samarbetsområdet för väghållning ge fastighetsägare och övriga sakägare samt de, vilkas boende, arbete eller övriga förhållanden kan påverkas av planen möjlighet att delta i beredningen av planen, att bedöma verkningarna av planen och att skriftligen eller muntligen framföra sin åsikt i saken.

Innan planen godkänns ska samarbetsområdet för väghållning ge de i 1 mom. nämnda intressenterna tillfälle att göra en anmärkning med anledning av planen. Kommunen ska i detta syfte hålla utredningsplanen och vägplanen offentligt framlagda under 30 dagar. Anmärkningarna mot planen ska ges in till kommunen före utgången av den tid under vilken planen är framlagd. Kommunen ska till samarbetsområdet för väghållning lämna sitt utlåtande om den plan som varit framlagd och om anmärkningarna mot den samt de anmärkningsskrifter som lämnats in. Kommunen ska på det sätt som kommunala tillkännagivanden kungörs i kommunen i fråga kungöra framläggandet av planen samt på vilket sätt och inom vilken tid anmärkningar kan göras. Samarbetsområdet för väghållning ska sända ett skriftligt meddelande om att planen lagts fram till de ägare eller innehavare av fastigheter inom planens verkningsområde som är bosatta i en annan kommun och är nämnda i handlingarna eller annars är kända.

Samarbetsområdet för väghållning ska framföra sitt motiverade ställningstagande till de anmärkningar som har gjorts mot planen. Det ställningstagande som samarbetsområdet för väghållning har gjort ska meddelas till de som skriftligen har begärt att få det och som samtidigt har meddelat sin adress i beslutet om väghållarens plan.

Samarbetsområdet för väghållning ska begära utlåtande om planen av de övriga landskap och kommuner vars område planen gäller eller på vars område verkningar av planen i övrigt visar sig samt av Statens tillstånds- och tillsynsverk. Samarbetsområdet för väghållning ska begära utlåtande

av andra myndigheter, om det med tanke på beslutsprövningen är nödvändigt. Samarbetsområdet för väghållning ska ge sitt motiverade ställningstagande om de utlåtanden om planen som har getts.

Om det är nödvändigt att ändra en vägplan som varit offentligt framlagd och ändringens verkningar bedöms vara ringa, kan ett enklare förfarande iakttas än vad som föreskrivs i 2–4 mom.

Närmare bestämmelser om förfarandet för växelverkan utfärdas genom förordning av statsrådet.

27 a §

Förhandsöverläggning

Under utarbetandet av en utredningsplan och en vägplan och innan planen lämnas för godkännande kan väghållaren i egenskap av den som godkänner planen anordna en förhandsöverläggning på eget initiativ eller på begäran av samarbetsområdet för väghållning eller en annan myndighet. Förhandsöverläggningen har till syfte att främja hanteringen av de utrednings- och utvärderingsförfaranden som krävs för planen, informationsutbytet mellan samarbetsområdet för väghållning, den väghållare som godkänner planen och de övriga myndigheterna samt att förbättra utredningarnas och handlingarnas kvalitet och tillgänglighet och skapa smidigare förfaranden.

27 b §

Framställning om godkännande av en utredningsplan och en vägplan

Samarbetsområdet för väghållning ska göra en framställning om att väghållaren ska godkänna en utredningsplan som avses i 18 § i denna lag och en vägplan som avses i 21 och 25 § i denna lag.

Den framställning om godkännande som gäller en utredningsplan ska innehålla de uppgifter, utredningar och handlingar enligt 15 s, 15 t, 16, 17, 19, 27, 29 och 43 b § i denna lag som behövs för den prövning som gäller godkännandet av planen.

Den framställning om godkännande som gäller en vägplan ska innehålla de uppgifter och utredningar enligt 15 s, 15 t, 16, 17, 22, 23, 24, 27, 28, 29, 43 b, 44 ja 45 § i denna lag som behövs för den prövning som gäller godkännandet av planen.

Framställningen om godkännandet och det material om planen som utgör grunden för framställningen ska lämnas till väghållaren både skriftligen och elektroniskt.

Närmare bestämmelser om innehållet i utredningsplanen och vägplanen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

30 §

Ändring av och mindre undantag från planerna

Om en godkänd utredningsplan eller vägplan behöver ändras, gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs om nya utredningsplaner och vägplaner i denna lag och med stöd av den.

Från en godkänd vägplan kan dock göras undantag som till sina verkningar är ringa och som samarbetsområdet för väghållning i samband med genomförandet av planen prövar vara nödvändiga och ändamålsenliga.

31 §

Planernas giltighetstid

Utarbetandet av en vägplan ska inledas inom åtta år från utgången av det år under vilket godkännandet av utredningsplanen för projektet har vunnit laga kraft. I annat fall förfaller beslutet om godkännande av utredningsplanen. Väghållaren kan på ansökan av samarbetsområdet för väghållning förlänga utredningsplanens giltighetstid med högst fyra år, om de villkor som föreskrivs i 17 och 19 § alltjämt uppfylls. Utarbetandet av en vägplan anses ha påbörjats när detta kungjorts så som föreskrivs i 16 § 2 mom.

Beslutet om godkännande av en utredningsplan förfaller även till den del en vägplan som har utarbetats enligt planen har godkänts och beslutet om godkännande har vunnit laga kraft.

Beslutet om godkännande av en vägplan förfaller, om arbetet på vägen inte till någon del har påbörjats inom fyra år från utgången av det år under vilket vägplanen har vunnit laga kraft. Väghållaren kan på ansökan av samarbetsområdet för väghållning förlänga tidsfristen med högst fyra år och av särskilda skäl med ytterligare en period på högst fyra år. Tidsfristen kan förlängas bara om vägplanen alltjämt uppfyller de villkor som föreskrivs i 17 och 22 §. Arbetet på vägen anses ha påbörjats när det område som behövs för vägändamålen har tagits i väghållarens besittning i enlighet med 56 §.

32 §

Uppföljning och utvärdering

Väghållaren ska systematiskt följa vägprojektets uppskattade och övriga verkningar och utnyttja resultaten av uppföljningen vid bedömningen av olika projekts verkningar och vid valet av planeringslösningar.

Väghållaren kan av särskilda skäl besluta att det i fråga om de vägprojekt som avses i 15 s § 1 mom. av vilka det har gjorts en projektbedömning även ska göras en utvärdering. För utvärderingen ansvarar landskapet i samarbete med väghållaren. Utvärderingen ska innehålla en utredning av de tekniskekonomiska undantag som har gjorts från vägplanen under genomförandet av vägplanen, utvecklingen i trafiken samt fullgörandet av de verkningar som är av betydelse med tanke på vägprojektets lönsamhet och effekter.

32 a §

Hur järnväg beaktas vid planeringen av en väg

De ändringar som byggandet av en landsväg medför för en järnväg kan anvisas i den plan som gäller byggandet av landsvägen.

De ändringar som gäller en järnväg ska i den plan som gäller byggandet av landsvägen presenteras separat i enlighet med vad som föreskrivs i banlagen om den utredningsplan och järnvägsplan som gäller järnvägar.

32 b §

Beslut om fullgörande av planeringsskyldigheten

Om samarbetsområdet för väghållning inte uppfyller den skyldighet enligt 18 § och 21 § att utarbeta en utredningsplan eller en vägplan, kan väghållaren fastställa en tidsfrist inom vilken utarbetandet av planen ska inledas.

Innan väghållaren fattar det beslut som avses i 1 mom. ska denne förhandla med samarbetsområdet för väghållning. Av samarbetsområdet för väghållning ska även begäras ett utlåtande om saken.

Om samarbetsområdet för väghållning inte iakttar det beslut som avses i 1 mom., kan väghållaren med vite förplikta samarbetsområdet för väghållning till att iaktta beslutet.

När väghållaren har fattat ett i 1 mom. avsett beslut om utarbetandet av en utredningsplan eller en vägplan, får samarbetsområdet för väghållning inte inleda byggnadsarbete. Om byggnadsarbetet har inletts utan den plan som behövs för det, har väghållaren rätt att genom ett beslut som meddelas skriftligen bestämma att arbetet ska avbrytas.

3 kap.

Underhåll av en landsväg, tillfälliga trafikarrangemang samt anslutningar och övriga åtgärder som gäller landsvägen

33 §

Underhåll av landsväg

En landsväg ska hållas i ett sådant skick som motsvarar trafikens behov och trafikledens betydelse för trafiken. Bestämmandet av underhållet baserar sig på klassificeringen av servicenivån enligt 13 a §, men utöver detta beaktas även trafikmiljön, lokala behov och väglaget.

I fråga om underhållet ska utöver trafikens smidighet och säkerhet även livscykelverkningar, kostnadseffektivitet och miljöaspekter beaktas.

34 §

Begränsat underhåll

Samarbetsområdet för väghållning kan av särskilda skäl besluta att en viss landsväg eller en viss del av en landsväg inte ska hållas i det skick som avses i 33 §. En sådan väg eller del av en väg stängs av för allmän trafik och avstängningen anvisas med vägmärke. Polisen och räddningsmyndigheterna ska underrättas om avstängningen av en väg eller en del av den, om avstängningen kan ha betydelse för skötseln av deras brådskande uppdrag. Avstängningen av en väg eller en del av en väg ska vid behov tillkännages genom kungörelse.

Samarbetsområdet för väghållning kan besluta att en del av en viss gångbana eller cykelbana eller av en kombinerad eller parallell cykelbana och gångbana vilka hör till en landsväg hålls i skick utan halkbekämpning.

35 §

Tillfälligt trafikförbud eller tillfällig begränsning av trafiken

Om det finns risk för att fordonstrafik skadar en landsväg som till följd av tjällossning, regn eller annan dylik orsak till sin konstruktion har försvagats, kan samarbetsområdet för väghållning tills vidare eller för viss tid förbjuda eller begränsa trafiken på vägen eller en del av den.

36 §

Tillfällig farväg

Om trafiken på en landsväg förhindras eller måste begränsas till följd av att landsvägen eller en konstruktion som hör till den har rasat eller riskerar att rasa eller till följd av exceptionella naturförhållanden, eller om ett vägarbete av särskilda skäl förutsätter det, har samarbetsområdet för väghållning rätt att ordna en tillfällig farväg på någon annans mark tills hindret eller begränsningen har avlägsnats. Innan farvägen ordnas ska fastighetens ägare eller innehavare om möjligt ges tillfälle att bli hörd. Dessutom ska ett väglag som avses i lagen om enskilda vägar om möjligt ges tillfälle att bli hört, om den enskilda vägen finns på fastigheten i fråga eller gränsar till den. I fråga om underhållet av en sådan farväg som avses i detta moment tillämpas det som föreskrivs i 33 §.

Om trafiken på en landsväg förhindras till följd av en trafikolycka eller av någon annan motsvarande orsak får den som enligt 49 § i vägtrafiklagen (267/1981) reglerar trafiken ordna en tillfällig farväg på någon annans mark tills hindret har avlägsnats.

37 §

Anslutning till landsväg

Trots förbud eller bestämmelser som avses i 24 § 1 mom. kan väghållaren tillåta anslutning av en enskild väg till en landsväg som är underkastad förbud eller användning av en förbjuden anslutning eller ändring av anslutningens användningsändamål, om en ändamålsenlig användning av en fastighet kräver det och trafiksäkerheten inte äventyras av anslutningen eller användningen av den. Om fastigheten behöver en lantbruksanslutning ska tillstånd beviljas för att anlägga en sådan i anslutning till en väg som avses i detta moment, om trafiksäkerheten inte äventyras av anslutningen och dess läge. Tillståndet kan förenas med behövliga villkor.

Tillstånd för att ansluta en enskild väg till någon annan än en sådan landsväg som avses i 1 mom. ska beviljas, om anslutningen behövs för nyttjandet av en fastighet och anslutningen och dess läge är sådana att trafiksäkerheten inte äventyras av anslutningen eller användningen av den. Tillståndet kan förenas med behövliga villkor. En lantbruksanslutning får enligt väghållarens anvisningar anslutas till en väg som avses i detta moment, om detta inte äventyrar trafiksäkerheten. Väghållaren ska i god tid innan åtgärder vidtas underrättas om anläggandet av en sådan lantbruksanslutning.

Om det i syfte att anlägga en snöskoterled som avses i terrängtrafiklagen (1710/1995) eller någon annan därmed jämförbar trafikförbindelse är nödvändigt att på vägområdet anlägga ett övergångsställe för korsande av landsvägen, kan väghållaren bevilja tillstånd för denna åtgärd, om övergångsstället inte äventyrar trafiksäkerheten eller medför olägenhet för väghållningen. Tillståndet kan förenas med behövliga villkor.

Det som föreskrivs i 1–3 mom. gäller inte motorvägar eller motortrafikleder eller de nationellt viktiga stomvägar som avses i 4 § 3 mom. och för vilka bestämmelser om tillträde kan ges endast i vägplanen. För en stomvägs del kan väghållaren av särskilda skäl bevilja tillstånd till anläggande av en anslutning enligt 1 mom. eller ett övergångsställe enligt 3 mom.

38 §

Anläggande, underhåll eller ändring av anslutning eller övergångsställe

Väghållare som svarar för en enskild väg och innehavare av en lantbruksanslutning är skyldiga att anlägga sin anslutning och hålla den i skick enligt väghållarens anvisningar så att den inte äventyrar trafiksäkerheten eller medför olägenhet för underhållet av landsvägen. Väghållaren eller det på avtal baserade samarbetsområdet för väghållning svarar dock för underhållet av en enskild vägs anslutning eller lantbruksanslutnings vägtrumma.

Om en befintlig anslutning till en enskild väg eller en lantbruksanslutning till följd av ändrad eller avsevärt ökad användning orsakar fara för trafiken eller medför olägenhet för underhållet av

landsvägen, är den väghållare som svarar för den enskilda vägen eller innehavaren av lantbruksanslutningen skyldig att på egen bekostnad enligt väghållarens anvisningar utföra sådana ändringar i fråga om anslutningen eller i undantagsfall även i fråga om anslutningsområdet att den fara eller olägenhet som anslutningen förorsakar avlägsnas eller minskas, samt att vid behov ansöka om nytt tillstånd för anslutningen.

Vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. gäller i fråga om ett övergångsställe på en landsväg också den som håller en snöskoterled eller en annan därmed jämförbar trafikförbindelse.

Om den som åläggs skyldigheter med stöd av 1–3 mom. försummar dessa skyldigheter, får väghållaren vidta åtgärderna på den försumliges bekostnad eller avbryta byggarbetet på det sätt som föreskrivs i viteslagen (1113/1990).

39 §

Avskärande av en enskild väg, en gata eller en snöskoterled

Om en landsväg byggs så att den skär av en befintlig enskild väg eller att tillträdet till landsvägen från en befintlig enskild väg eller från en lantbruksanslutning försvåras betydligt, ska den som ansvarar för projektet på egen bekostnad utföra de arbeten jämte anordningar som behövs för att dra den enskilda vägen över landsvägen eller ansluta den enskilda vägen eller lantbruksanslutningen till landsvägen.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om enskild väg gäller även gator och snöskoterleder.

40 §

Avlägsnande av anslutning

I samband med byggandet av en landsväg kan den som ansvarar för projektet avlägsna på egen bekostnad en anslutning som är förbjuden i vägplanen eller förhindra användningen av anslutningen, när en ersättande trafikförbindelse har ordnats.

Samarbetsområdet för väghållning kan på egen bekostnad avlägsna en anslutning som står i strid med detaljplanen eller förhindra användningen av anslutningen, om en godtagbar ersättande trafikförbindelse har ordnats. Innan åtgärder vidtas ska fastighetens ägare eller innehavare samt den enskilda vägens väglag ges tillfälle att bli hörda och, om anslutningen används allmänt för trafik, ärendet kungöras.

42 §

Arbete på vägområde samt placering av konstruktioner, anläggningar och anordningar på vägområde

För arbete på vägområde samt för placering av konstruktioner, anläggningar och anordningar på vägområde krävs det tillstånd av väghållaren. Tillstånd får beviljas om åtgärden inte orsakar fara för trafiken eller medför olägenhet för väghållningen. Tillstånd för placering av konstruktioner, anläggningar eller anordningar som är nödvändiga med tanke på ett fungerande samhälle ska dock beviljas om placeringen inte orsakar fara för trafiken och inte medför mer än ringa olägenhet för väghållningen.

Den som beviljats tillstånd är skyldig att utföra det arbete som avses i 1 mom. och att underhålla konstruktioner, anläggningar och anordningar enligt väghållarens föreskrifter. Tillståndsinnehavaren är skyldig att på egen bekostnad göra de ändringar som väghållaren kräver eller att flytta eller avlägsna en konstruktion, anläggning eller anordning, om nyttjandet av den orsakar sådan fara eller olägenhet som avses i 1 mom.

Om tillstånd inte krävs på grund av bestämmelser i någon annan lag, ska det göras en anmälan om åtgärden till väghållaren i god tid innan åtgärden vidtas.

Om inte något annat följer av 1 eller 3 mom., 8 § 1 mom. eller 42 a § 1 mom., krävs det tillstånd av väghållaren för att ett vägområde och sådana konstruktioner, anläggningar och anordningar som finns på vägområdet ska få användas för andra ändamål än landsvägsändamål.

Tillstånd krävs dock inte för placering av en i 52 a § avsedd tillfällig annons på vägområde eller för placering på vägområde i de situationer som avses i 45 § 3 mom. i postlagen (415/2011) i enlighet med vad som föreskrivs i postlagen och med stöd av den av sådana anordningar eller mindre konstruktioner som behövs för insamling och utdelning av post.

Trafikverket kan i egenskap av väghållare utfärda närmare föreskrifter om vilka uppgifter som ska ingå i tillståndsansökan och anmälan, om de tekniska egenskaperna hos och placeringen av konstruktioner, anläggningar och anordningar samt om arrangemangen under den tid arbetet pågår. I fråga om el- och telekablar kan Trafikverkets föreskrift gälla endast kablarnas yttre skyddskonstruktioner och placering samt arrangemangen under den tid arbetet pågår.

42 a §

Placering av vissa kablar på vägområde

Med avvikelser från vad som föreskrivs i 42 § 1 mom. kan det göras en anmälan till väghållaren om placeringen av el- och telekablar samt tillhörande kabelskåp och kabelbrunnar på vägområde när det är fråga om

1) kablar som ska passera under en landsväg eller en gångbana och en cykelbana som hör till en landsväg,

2) en förlängning av en kabel som löper i vägens längdriktning eller en korsande kabel som ansluter till den men som sträcker sig utanför vägområdet eller som passerar under en landsväg,

3) luftledningarna som korsar en landsväg eller en gångbana och en cykelbana som hör till en landsväg,

4) luftledningarna som löper i vägens längdriktning och som placeras utanför vägområdet invid en landsväg, men vars ledningsområde sträcker sig till vägområdet,

5) nya kundanslutningar inom bredbandsprojekt, när anslutningen har skaffats först efter det att byggarbetet redan inletts,

6) kablar som löper i vägens längdriktning, när kablarna enbart placeras i redan befintliga rörledningar som löper i vägens längdriktning.

Till anmälan ska det fogas en redogörelse för kabelns ägare, kabelns placering, förhållanden på och grunduppgifter om platsen, hur arbetet utförs och vem som utför det, trafikarrangemangen under den tid arbetet pågår samt vilken dag åtgärden enligt planerna ska inledas. Anmälan ska göras senast 21 dagar före den dag då åtgärden enligt planerna ska inledas.

Efter att väghållaren har tagit emot anmälan kan denne förbjuda åtgärden före den dag åtgärden enligt planerna ska inledas, om väghållaren bedömer att placeringen av kabeln äventyrar trafiksäkerheten eller medför mer än ringa olägenhet för väghållningen. Den planerade åtgärden får inte inledas före den dag som angetts i anmälan.

Trafikverket får i egenskap av väghållare meddela närmare föreskrifter om innehållet i anmälan, om de i 1 mom. avsedda el- och telekablarnas yttre skyddskonstruktioner och placering samt om arrangemangen under den tid arbetet pågår.

För placering av de kablar som avses i 1 mom. behövs dock ett tillstånd enligt 42 § 1 mom. när

1) åtgärden gäller vägområdet för en motorväg eller en motortrafikled,

2) åtgärden gäller ett område med grundvattenskydd,

3) åtgärden förutsätter ingrepp i en sprängstenskonstruktion, eller

4) avståndet från den plats där kabeln ska passera under vägområdet till en gångtunnels, rörbros eller trummas konstruktion är mindre än fem meter eller till annan brokonstruktion mindre än 25 meter.

Bestämmelser om den anmälan om placeringen av kablar som ska göras till Kommunikationsverket finns i lagen om sambyggnad och samutnyttjande av nätinфраstruktur (276/2016).

42 b §

Skyldighet att flytta, skydda och avlägsna

Om väghållaren anser att det för att flytta eller förbättra en väg eller för annan väghållning krävs att en konstruktion, anläggning eller anordning som med stöd av denna lag placerats på vägområde ska skyddas, flyttas eller avlägsnas, är det konstruktionens, anläggningens eller anordningens ägare som svarar för kostnaderna för åtgärden.

Den åtgärd som avses i 1 mom. ska i fråga om högst tre kunders kundanslutningar till el- och telekablar utföras inom tre månader och i fråga om andra konstruktioner, anläggningar och anordningar på vägområde inom sex månader från väghållarens eller väghållningsmyndighetens anmälan. Väghållaren kan också bestämma att tidsfristen ska vara längre än så eller förlänga tiden, om detta behövs för att åtgärden ska kunna utföras under den tjälfria perioden, eller av någon annan motsvarande orsak.

Den som ansvarar för projektet ska dock svara för kostnaderna för flyttandet, skyddandet och avlägsnandet, om objektet ursprungligen har varit placerat utanför vägområdet eller om väghållaren inte har underrättat den som beviljats tillstånd om att objektet under handläggningsåret för ärendet eller inom fem år kommer att omfattas av ett väghållningsarbete som inte är en punktåtgärd och som kräver att konstruktionen, anläggningen eller anordningen flyttas eller avlägsnas. Vid ersättandet av flyttkostnader beaktas objektets ålder samt den kapacitetsökning som den ersättande kabeln medför.

Trafikverket får i egenskap av väghållare meddela närmare föreskrifter om hur de åtgärder som avses i denna paragraf ska genomföras, om tidsfrister för genomförandet samt om andra tekniska omständigheter som gäller åtgärderna. Trafikverket får i egenskap av väghållare också meddela närmare föreskrifter om hur objektets ålder och den kapacitetsökning som den ersättande kabeln medför ska beaktas vid ersättandet av de flyttkostnader som avses i 3 mom.

43 §

Korsning mellan särskild vinterväg och farled

Om en särskild vinterväg som korsar en allmän farled avskärs på grund av att en ränna öppnas i isen till följd av fartygstrafik under vintern, ska samarbetsområdet för väghållning i mån av möjlighet lägga ut en bro eller sätta in en färja eller på annat sätt sörja för de åtgärder som krävs i syfte att trygga trafiken och leda den över farleden.

En enskild farled får inte utan samtycke av samarbetsområdet för väghållning öppnas så att den skär av en särskild vinterväg. Den som öppnat farleden eller använder den är skyldig att ställa i ordning och underhålla en nödvändig anordning för överfart.

4 kap.

Begränsningar i markanvändningen som gäller områden utanför landsvägsområdet

44 §

Skyddsområde för landsväg

Skyddsområdet för en landsväg sträcker sig 20 meter från mittlinjen av landsvägens körbana eller, om det finns flera körbanor, från den närmaste körbanans mittlinje. I fråga om en viss väg eller del av en väg kan det i vägplanen av särskilda skäl anvisas ett kortare avstånd än 20 meter eller avståndet förlängas till högst 50 meter. I fråga om en reservlandningsplats som hör till vägen kan avståndet förlängas till högst 300 meter och i längdriktning med 750 meter i vardera ändan av landningsplatsen.

Byggnader får inte finnas på ett skyddsområde. Samarbetsområdet för väghållning har då trafiksäkerheten så kräver samt vid reservlandningsplats även av flygsäkerhetsskäl rätt att avlägsna växtlighet från skyddsområde.

45 §

Frisiktsområde för landsväg

Där en landsväg bildar en kurva eller till vägen ansluter sig en annan landsväg eller en viktig enskild väg eller vägen korsas av järnväg, är det förbjudet att även utanför skyddsområdet hålla byggnader inom ett område som med hänsyn till trafiksäkerheten ska vara fritt från hinder som skymmer sikten (frisiktsområde).

Samarbetsområdet för väghållning har rätt att på frisiktsområdet avlägsna växtlighet och naturhinder som skymmer nödvändig sikt och därigenom äventyrar trafiksäkerheten.

47 §

Rätt att bevilja undantag

Väghållaren kan av särskilda skäl bevilja undantag från förbud som avses i 44–46 §, om den bedömer att trafiksäkerheten inte äventyras och väghållningen inte förorsakas annan än högst obetydlig olägenhet. Beslutet om undantag kan förenas med nödvändiga villkor.

48 §

Undantag från begränsningar

Bestämmelserna i 44–47 § tillämpas inte om växtligheten har planterats eller tagits under särskild omvårdnad eller om en byggnad, ett upplag, ett stängsel eller en annan anläggning eller anordning har uppförts innan nyttjanderätten till området blivit underkastad begränsningar enligt nämnda paragrafer eller motsvarande begränsningar som avses i tidigare lag.

Om växtlighet som nämns i 1 mom. eller en byggnad, anläggning eller anordning äventyrar trafiksäkerheten eller medför olägenhet för väghållningen, kan väghållaren besluta att de ska avlägsnas eller flyttas eller att en nödvändig ändring ska göras på dem. Om ägaren inte vidtar åtgärden inom utsatt, skälig tid, har väghållaren rätt att vidta den på egen bekostnad.

Vad som föreskrivs i 44–47 § samt i 1 och 2 mom. i denna paragraf gäller inte en byggnad inom ett detaljplaneområde eller avlägsnandet av växtlighet som med hänsyn till miljön är av speciell betydelse.

49 §

Förfarandet vid avlägsnande av växtlighet och naturhinder

Innan samarbetsområdet för väghållning börjar avlägsna växtlighet som avses i 44 § 2 mom. eller 45 § 2 mom. eller naturhinder som avses i det sistnämnda momentet ska den ifrågavarande fastighetens ägare eller innehavare underrättas om detta eller saken kungöras i god tid innan åtgärden vidtas. Fastighetsägaren kan om denne så önskar själv ombesörja åtgärderna enligt anvisning av samarbetsområdet för väghållning.

51 §

Snöskärm och uppläggning av snö

Samarbetsområdet för väghållning har rätt att anlägga en tillfällig eller fast snöskärm utanför vägområdet, om detta är nödvändigt för att förhindra anhopning av snö på vägen. Inom bebott område får en fast snöskärm dock anläggas endast med samtycke av fastighetens ägare eller innehavare eller i annat fall med tillstånd av kommunens byggnadstillsynsmyndighet. Tillstånd kan beviljas om snöskärmen behövs för att hålla landsvägen i tillfredsställande skick med hänsyn till den allmänna trafiken och skärmen eller hållandet av skärmen inte medför betydande olägenheter för fastigheten.

Samarbetsområdet för väghållning har rätt att i samband med underhåll av landsvägen lägga upp snö från landsvägsområdet också utanför vägområdet.

52 §

Reklam och annonsering invid vägar

Sådana reklamaffischer och annonser avsedda för trafikanter på en landsväg som sätts upp utanför ett detaljplaneområde, eller inom ett detaljplaneområde på ett trafikområde som avses i 83 § 4 mom. i markanvändnings- och bygglagen, ska utformas och placeras så att de inte äventyrar trafiksäkerheten eller medför olägenhet för väghållningen och så att de så väl som möjligt passar in i omgivningen.

Det ska göras en anmälan till väghållaren om uppsättande av en reklamaffisch eller annons som avses i 1 mom., om inte något annat föreskrivs nedan. Till anmälan ska fogas en utredning med

information om reklamaffischen eller annonsen och dess placering samt en utredning om fastighetsägarens eller fastighetsinnehavarens samtycke till att den sätts upp.

Om uppsättandet av reklamaffischen eller annonsen inte uppfyller kraven i 1 mom., ska väghållaren inom 30 dagar från det att anmälan inkommit fatta ett beslut där uppsättandet av reklamaffischen eller annonsen förbjuds eller där det ställs behövliga villkor för uppsättandet. Reklamaffischen eller annonsen får inte sättas upp före utgången av denna tid. Väghållaren kan dock i ett beslut som fattas med anledning av anmälan tillåta att reklamaffischen eller annonsen sätts upp före den tidpunkt som nämns ovan. En reklamaffisch eller en annons får vara på den anmälda platsen i 10 år, om inte väghållaren bestämmer att tiden ska vara kortare än det.

Väghållaren kan med anledning av anmälan begära utlåtande av samarbetsområdet för väghållning, landskapet och kommunen. Om någon annan än Trafikverket är väghållare och någon annan än samarbetsområdet för väghållning sörjer för väghållningen, kan utlåtande också begäras av samarbetsområdet för väghållning.

52 b §

Bemyndigande att meddela föreskrifter

Trafikverket får i egenskap av väghållare meddela behövliga föreskrifter om innehållet i den anmälan till väghållaren som avses i 52 § och om anmälningsförfarandet. För att garantera trafiksäkerheten får Trafikverket i egenskap av väghållare också meddela närmare föreskrifter om de tekniska egenskaperna hos och placeringen av sådana reklamaffischer och annonser som avses i 52 och 52 a §.

5 kap.

Förvärv av områden samt ersättningar

54 §

Inledande av landsvägsförrättning

Väghållaren har rätt att med stöd av 26 § 1 mom. ansöka om landsvägsförrättning när en godkänd vägplan har vunnit laga kraft eller kan verkställas trots besvär eller på grundval av skriftligt samtycke som avses i 21 §.

Samarbetsområdet för väghållning kan föreslå att landsvägsförrättning söks av grundad anledning.

56 §

Besittningstagande

De vägområden som anvisats i en vägplan och de övriga områden som i vägplanen anvisats väghållaren samt de rättigheter som ska grundas tas i väghållarens besittning vid en tidpunkt som fastställs vid en tillträdesyn i samband med landsvägsförrättningen. Det område som i vägplanen anvisats för en enskild väg eller för en anslutning tas i väghållarens besittning till dess att vägen eller anslutningen har anlagts. I samband med besittningstagandet får väghållaren rätt att använda områdena och utöva rättigheterna för de ändamål som anges i vägplanen, trots andra rättigheter som hänför sig till fastigheten. Det besittningstagande som avses i detta moment kan också ske stegvis, i enlighet med väghållarens anvisningar.

Om besittningstagandet medför en påföljd som avses i 57 § 2 mom. i inlösningslagen, kan inlösningskommissionen på yrkande av den som saken gäller bestämma att besittningstagandet till denna del får ske tidigast när en tidsperiod på högst tre månader, utsatt av kommissionen, har förflutit sedan förskottsersättning eller den ersättning som bestämts vid den första förrättning som avses i 62 § 2 mom. har betalats till den som saken gäller.

Vid en sådan vägförbättring som avses i 21 § och som bedöms ha ringa verkningar kan besittningstagande ske på basis av avtal. Efter besittningstagandet ska väghållaren dock utan dröjsmål ansöka om en landsvägsförrättning.

Om överenskommelse inte nås om att avlägsna eller flytta egendom från ett område som tagits i besittning, ska väghållaren för ägaren eller innehavaren av den egendom som ska avlägsnas fastställa en skälig och med tanke på vägarbetet lämplig tidsfrist, efter vars utgång egendomen avlägsnas av väghållaren. Väghållaren ska i sådana fall innan egendomen avlägsnas, om möjligt, underrätta egendomens ägare eller innehavare om detta.

Om byggnader, upplag eller anordningar eller träd, växande gröda eller annan växtlighet måste avlägsnas eller flyttas från ett område som ska upplåtas eller har upplåtits för vägändamål, ska utöver den därigenom orsakade skadan eller olägenheten även de kostnader som sakägaren orsakas på grund av avlägsnandet eller flyttningen ersättas.

56 a §

Överlåtelse av en enskild väg

En sådan enskild väg som avses i 56 § 1 mom. överläts till vägdelägarna eller fastighetens ägare vid den tidpunkt som väghållaren bestämmer, efter att det vid en landsvägsförrättning har fattats beslut om vägdelägarna och om hur ansvaret för vägens underhåll fördelas mellan delägarna. För att vägen ska kunna överlåtas är det möjligt att fatta ett temporärt beslut om vägdelägarna och om fördelningen av ansvaret för underhållet under den tid landsvägsförrättningen pågår.

57 §

Fastställande av föremålet för inlösnings samt uppkomst av äganderätt till vägområdet

I ett beslut om inlösen fastställs föremålet för inlösnings enligt vägplanen eller ett skriftligt samtycke enligt 21 §, vid behov enligt väghållarens anvisning. Mindre undantag från vägplanen kan av särskilda skäl göras. Vid landsvägsförrättning enligt 75 § 2 mom. fastställs föremålet för inlösnings enligt 5 § 3 mom., vid behov enligt väghållarens anvisning.

Ett område som fastställts som vägområde övergår efter att beslutet om inlösen vunnit laga kraft i väghållarens ägo, om väghållaren inte sedan tidigare äger området.

62 §

Behandling av inlösen vid två förrättningar

Utöver vad som föreskrivs i 20 § i inlösningslagen kan förrättningsingenjören på framställning av väghållaren dela upp de ärenden som gäller inlösen enligt förrättningsförordnandet för behandling vid två särskilda landsvägsförrättningar, om det på grund av antalet eller arten av de ärenden som ska avgöras eller av andra orsaker är ändamålsenligt.

Om inlösen i enlighet med 1 mom. behandlas vid två särskilda förrättningar, ska förrättningsingenjören efter att den första förrättningen avslutats, utan särskild ansökan, fortsätta med inlösnings vid en ny förrättning, när behandlingen av ärendena så kräver. Förutom inlösningsärenden som inte avgjorts ska vid denna förrättning behandlas och avgöras även de

ärenden som gäller sådana ändringar i föremålet för inlösen som görs efter att den tidigare förrättningen avslutats.

69 §

Reglering av enskilda vägar

Vid en landsvägsförrättning ska sådana regleringar av enskilda vägar och vägrätter företas som behövs med hänsyn till byggandet av en landsväg eller på grund av bestämmelser eller förbud enligt 24 § 1 och 2 mom. Vid förrättningen behandlas och avgörs också övriga ärenden som ska behandlas vid en vägförrättning enligt lagen om enskilda vägar.

Vägförbindelser till enskilda vägar samt vägrätter kan regleras vid en sådan lokal förrättning som avses i 38 c § i lagen om enskilda vägar och som kan verkställas på begäran av väghållaren utan särskild ansökan. Frågan om den ersättning som avses i 72 § avgörs då vid denna förrättning, på vilken dessutom tillämpas vad som föreskrivs i 82 § i inlösningslagen.

74 §

Övriga ersättningar och landsvägsförrättning som gäller ersättningar

Om en landsväg orsakar en fastighet någon annan skada eller olägenhet än vad som avses i detta kapitel, är fastighetens ägare berättigad till ersättning av väghållaren. Om skadan eller olägenheten är betydande, har fastighetens ägare rätt att kräva att väghållaren löser in fastigheten eller en del av den, om fastighetsägaren inte önskar ersättning för sin förlust. Om överenskommelse om ersättningen eller inlösningsfrågan inte nås, ska frågan avgöras vid en landsvägsförrättning.

Om en ersättnings- eller inlösningsfråga som följer av denna lag tas till behandling i annat fall än vid en landsvägsförrättning eller om ersättningen kan bestämmas först efter det att landsvägsförrättningen har avslutats och överenskommelse inte nåts om ersättningarna, ska ersättningsfrågan avgöras vid en landsvägsförrättning som företas på ansökan av väghållaren eller den som yrkar på ersättning.

75 §

Landsvägsförrättning i särskilda fall

Väghållaren ska utan dröjsmål ansöka om landsvägsförrättning när en enskild väg eller en gata har ändrats till landsväg eller när en landsväg eller ett biområde dragits in.

I syfte att bestämma gränsen för en befintlig landsvägs vägområde, biområde, skyddsområde eller frisiktsområde kan landsvägsförrättning företas på ansökan av väghållaren eller fastighetens ägare. Vid en sådan förrättning kan ersättning bestämmas för förluster som en breddning av vägen eller biområdet orsakar samt ett ersättningsärende enligt 71 § 2 mom. avgöras.

Om en befintlig väg omfattar en fastighet som väghållaren äger eller en del av en sådan fastighet, kan ett sådant område vid landsvägsförrättning överföras till en landsväg som utgör inlösningsenhet. För överföringen gäller i tillämpliga delar vad som i fastighetsbildningslagen föreskrivs om styckning.

79 §

Utbetalning av ersättning samt ränta

De förskottsersättningar och slutliga ersättningar som väghållaren ålagts att betala, jämte sex procents årlig ränta, ska betalas inom tre månader räknat från den tidpunkt då ersättningarna fastställdes. Vid dröjsmål med betalningen av ersättning ska på denna betalas en årlig dröjsmålsränta enligt den räntesats som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982).

Vid ägoreglering är mottagaren av ett område skyldig att till väghållaren betala en ersättning för området till den del som ersättningen inte kan dras av från de betalningar som väghållaren påförts, och överlåtaren av området får en ersättning av väghållaren för det överlåtna området. På de ersättningar som avses i detta moment tillämpas vad som i 1 mom. föreskrivs om beräkning av ränta och utbetalning av ersättning.

Den årliga räntan på sex procent enligt 1 mom. beräknas från och med det besittningstagande som avses i 56 §, om inte annat överenskomms när det gäller besittningstagande enligt 56 § 3 mom., samt i de fall som nämns i 74 och 75 § från och med tidpunkten för slutsammanträdet i samband med landsvägsförrättningen. Ränta på ersättning som bestämts på grund av ägoreglering beräknas från den tidpunkt som vid förrättningen har bestämts för besittningstagande av områdena.

80 §

Deponering av ersättning som är stridig

När väghållaren anför besvär över ersättningar som bestämts vid en landsvägsförrättning kan den del av ersättningen som bestridits deponeras. På deponeringen tillämpas det som föreskrivs i 52 § 2 och 3 mom. samt i 70 § i inlösningslagen.

81 §

Tvångsverkställighet i särskilda fall

På en ersättning som har bestämts vid en landsvägsförrättning och som sakägaren ska betala till väghållaren samt på egendom som till följd av ägoreglering har bytts ut, tillämpas vad som föreskrivs i 288 § i fastighetsbildningslagen.

83 §

Ringa ersättningar

Om det totala belopp som inlösningskommissionen har bestämt att väghållaren ska betala till en och samma sakägare inte överstiger 20 euro, behöver beloppet inte betalas eller deponeras.

85 §

Kostnaderna för landsvägsförrättning

Väghållaren svarar för förrättningskostnaderna vid en landsvägsförrättning. Vid en landsvägsförrättning enligt 74 § ska förrättningskostnaderna helt eller delvis påföras den som framställt yrkandet, om yrkandet har varit uppenbart ogrundat.

Upphörande och indragning av landsväg samt indragning av biområde

88 §

Upphörande av landsväg

Om en landsväg i samband med förbättring har fått en ny sträckning och det i vägplanen inte har bestämts att vägen med den tidigare sträckningen kvarstår som landsväg, upphör den till denna del att vara landsväg. Trots detta får väghållaren och samarbetsområdet för väghållning använda det tidigare vägområdet för andra vägändamål enligt vad som bestäms i vägplanen. Vid landsvägsförrättning ska då bestämmas att vägområdet kvarstår i väghållarens ägo eller att vägrätten till området fortsätter att vara i kraft. Om en sådan bestämmelse inte har tagits in i vägplanen, upphör användningen av området för landsvägsändamål och rätten till området när den förbättrade landsvägen upplåtits för allmän trafik.

När ett vägområde till en landsväg som upphört inte längre behövs för övriga vägändamål enligt 1 mom., drar väghållaren in användningen av området och väghållarens rätt till området. För ett sådant område gäller vad som i detta kapitel föreskrivs om tidigare vägområde.

90 §

Konstruktioner och anordningar på ett tidigare vägområde

Det som i väghållningssyfte byggts eller placerats på ett tidigare vägområde övergår till områdets ägare, om inte den som ansvarar för projektet för bort det inom ett år från det att vägen upphört eller överlåter det till någon annan aktör. I vägplanen ska det påvisas huruvida området behövs som enskild väg eller som gata och om det på området finns konstruktioner eller anordningar som kräver särskilt underhåll. Området ska lämnas i ett sådant skick att dess användning för nämnda syfte inte försvåras. Ansvaret för konstruktionerna och anordningarna övergår på den som håller den enskilda vägen eller gatan när landsvägen upphör.

Om en landsväg som upphör eller dras in inte behövs för det ändamål som nämns i 1 mom. ska de åtgärder som behövs för att återställa det tidigare vägområdet i ursprungligt skick anges i

vägplanen. Den som ansvarar för projektet ska inom ett år från det att vägen upphört vidta dessa åtgärder på egen bekostnad.

Rätten att med stöd av 42 eller 42 a § placera konstruktioner, anläggningar och anordningar på ett vägområde ska när vägområdet övergår till en ny ägare förbli gällande i enlighet med det tillstånd som väghållaren beviljat eller den anmälan som gjorts till väghållaren.

91 §

Överföring av ett tidigare vägområde

Om inte något annat följer av 88 § 1 mom. ska ett vägområde som väghållaren äger och som hör till en landsväg som upphört övergå kostnadsfritt från väghållaren till den fastighet som ligger närmast invid. Inom ett detaljplaneområde eller ett område för vilket kommunen beslutat utarbeta en detaljplan övergår vägområdet i kommunens ägo. I 93 § i markanvändnings- och bygglagen föreskrivs det att ett vägområde övergår i kommunens ägo när en detaljplan träder i kraft.

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller också för tidigare vägområden som använts för andra vägändamål som avses i 112 § 6 mom. efter det att väghållaren har dragit in användningen av området på det sätt som avses i 88 § 2 mom.

Om en landsvägs vägområde enligt 58 § 1 mom. och 112 § 4 och 5 mom., som har innehafts med vägrätt och som har upphört, har anvisats i detaljplanen som allmänt område enligt 83 § 1 mom. i markanvändnings- och bygglagen, ska vägrätter som belastat ägarens eller innehavarens rättigheter beaktas vid bestämmandet av eventuell ersättning för ett sådant område i samband med genomförandet av detaljplanen.

Vägområdet övergår till de angränsande fastigheterna längs mittlinjen av det område som vägens körbana eller körbanor bildar. Rån mellan fastigheter som gränsar till varandra fortsätter på vägområdet från dess gräns lodrätt mot mittlinjen. Trots vad som sagts ovan får en rå vid rågång på det tidigare vägområdet rätas ut och andra sådana råjusteringar göras som med hänsyn till fastighetsindelningen är ändamålsenliga så att små områden som till arealen är av ringa värde byts ut mellan fastigheterna eller, om inget lämpligt vederlagsområde finns, övergår från en fastighet till en annan.

93 §

Ett tidigare vägområde som enskild väg

Även om ett vägområde som har hört till en tidigare landsväg har övergått till den närmast intill liggande fastighetens ägare eller övergått i kommunens ägo får också andra som behöver området som enskild väg tills vidare kostnadsfritt använda det som sin väg, tills de frågor som berör vägrätten har behandlats i den ordning som föreskrivs i 69 § eller vid en landsvägsförrättning enligt 75 § 1 mom.

Frågor som gäller användningen av de områden som avses i 92 § 2 och 3 mom. som enskild väg behandlas och avgörs enligt lagen om enskilda vägar.

Väghållaren svarar för underhållet av en sådan tidigare landsväg som avses i 1 mom. fram till den 1 oktober i kalenderåret efter att landsvägen drogs in.

Innan väghållarens underhållsskyldighet upphör ska vägdelägarna sinsemellan vid en landsvägsförrättning besluta om underhållet av den tidigare landsvägen. Angående detta kan vid behov fattas ett temporärt beslut. Ett sådant beslut upphör att gälla när landsvägsförrättningen vunnit laga kraft, om inte annat bestämts om dess giltighet när beslutet om underhåll fattades.

95 §

Indragning av biområde

Väghållaren drar in ett biområde när det inte längre behövs för det ändamål som det har grundats för. När ett biområde dras in upphör samtidigt den vägrätt som hänfört sig till området.

Ett sådant indraget biområde enligt 2 § 2 mom. i fastighetsregisterlagen (392/1985) som har införts som annan registerenhet i fastighetsregistret ska vid en landsvägsförrättning bestämmas höra till den fastighet från vilken det har upplåtits för vägändamål eller, om denna fastighet inte längre existerar, till den fastighet eller de fastigheter där biområdet områdesmässigt passar bäst.

Om indragningen av ett biområde för någon medför nytta som inte ska anses vara obetydlig, är denne skyldig att ersätta väghållaren för den erhållna nyttan. Om överenskommelse om ersättningen inte nås, ska frågan avgöras vid en landsvägsförrättning.

95 a §

Indragning och överlåtelse av en del av ett vägområde

Väghållaren får dra in sådana delar av ett vägområde som inte behövs för landsvägsändamål. Väghållarens rätt till en indragen del av ett vägområde upphör då beslutet om indragning har fattats. Väghållaren ska utan dröjsmål ansöka om en landsvägsförrättning när en del av ett vägområde har dragits in. Vid behov kan en vägplan utarbetas och godkännas för indragning av en del av ett vägområde.

En indragen del av ett vägområde som är i väghållarens ägo överförs vid landsvägsförrättningen till den fastighet som ligger närmast invid, med iakttagande av vad som i fastighetsbildningslagen föreskrivs om styckning. Om indragningen av en del av ett vägområde har inletts på initiativ av någon annan än samarbetsområdet för väghållning eller väghållaren, svarar den som inlett ärendet för landsvägsförrättningens förrättningskostnader. På ersättandet av den nytta som erhålls vid indragningen av ett vägområde som är i väghållarens ägo tillämpas det som föreskrivs i 95 § 3 mom.

På det som i väghållningssyfte byggts eller placerats på en indragen del av ett vägområde tillämpas det som föreskrivs i 90 § 1 mom.

Trots det som föreskrivs i 1 mom. har väghållaren rätt att överlåta sådana delar av ett vägområde som inte behövs för väghållningen. På överlåtelsen tillämpas det som föreskrivs i lagen om rätt att överlåta statlig fastighetsförmögenhet (973/2002).

7 kap.

Särskilda bestämmelser

99 §

Beslutsfattande

Trafikverket i egenskap av väghållare godkänner utredningsplaner och vägplaner. Om en kommun, ett landskap eller Statens tillstånds- och tillsynsverk på centrala punkter i planen är av annan åsikt än Trafikverket, ska frågan föras till kommunikationsministeriet för avgörande. Trafikverket kan av särskilda skäl även i övrigt föra en plan till kommunikationsministeriet för godkännande.

99 a §

Avgifter

För tillstånd och anmälningar enligt denna lag tas det ut en avgift enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Närmare bestämmelser om avgiften utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

101 §

Administrativa tvångsmedel

Väghållaren kan förbjuda den som bryter mot denna lag eller mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den att fortsätta med eller upprepa det lagstridiga förfarandet. Väghållaren kan också föreskriva att den som bryter mot denna lag eller mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den ska fullgöra sin skyldighet. Väghållaren kan förena sitt beslut med vite eller med hot om att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad eller att verksamheten avbryts. I fråga om vite, tvångsutförande och avbrytande tillämpas i övrigt viteslagen.

Om en brådskande åtgärd krävs för att avlägsna en fara som omedelbart hotar trafiken eller om det är fråga om rättelse av en olovlig åtgärd som riktar sig mot ett vägområde, har väghållaren eller, enligt avtalet med väghållaren, samarbetsområdet för väghållning rätt att vidta åtgärden eller att rätta till den olovliga åtgärden på bekostnad av den som är skyldig att rätta till den.

Om väghållaren eller samarbetsområdet för väghållning förhindras att utföra ett tjänsteuppdrag som avses i 2 mom. eller ett utredningsarbete som avses i 16 § 1 mom., ska polisen på begäran ge handräckning i enlighet med 9 kap. 1 § i polislagen (872/2011).

102 §

Indrivning av kostnader

Om samarbetsområdet för väghållning eller väghållaren är berättigad att vidta en åtgärd som avses i denna lag på någon annans bekostnad, kan kostnaderna indrivnas i den ordning som föreskrivs i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961).

103 §

Delgivning och delfående av beslut

Väghållaren sänder besluten om godkännande av utredningsplaner och vägplaner samt om förlängning av deras giltighetstid till samarbetsområdet för väghållning. Samarbetsområdet för väghållning ska i syfte att delge beslutet underrätta om att beslutet och de handlingar som utgör grund för beslutet är framlagda på det sätt som landskapets tillkännagivanden offentliggörs i enlighet med landskapslagen (/). Beslutet och handlingarna ska vara offentligt framlagda under 30 dagar i de landskap som hör till samarbetsområdet för väghållning. Delfåendet anses ha skett när beslutet lades fram offentligt.

Ett sådant beslut om godkännande av en vägplan som är av ringa betydelse kan delges genom bevislig delgivning enligt vad som föreskrivs i förvaltningslagen. Bestämmelser om delgivning av beslut på elektronisk väg finns i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

104 §

Meddelande om beslut till dem som gjort en anmärkning och till myndigheterna

Samarbetsområdet för väghållning ska samtidigt när ett beslut om godkännande av en utredningsplan och en vägplan delges genom offentlig delgivning i enlighet med 103 § sända ett meddelande om beslutet till dem som på grund av planen gjort en anmärkning och vars adresser är kända.

Väghållaren ska underrätta landskapet, kommunen och Statens tillstånds- och tillsynsverk samt vid behov även andra myndigheter om beslut om godkännande av en utredningsplan och en vägplan. En kopia av planen ska vid behov fogas till meddelandet.

105 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut som gäller behörighetsintyg enligt 43 f § får begäras hos Trafiksäkerhetsverket på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen.

I beslut av statsrådets allmänna sammanträde får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ändring i andra beslut som fattats med stöd av denna lag och beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

Bestämmelser om sökande av ändring i landskapens beslut finns i 18 kap. i landskapslagen.

I beslut av förvaltningsdomstolen får ändring genom besvär sökas endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvär över väghållarens beslut i fall som avses i 37 §, 38 § 2 mom., 42 § 1 mom., 42 a §, 47 §, 48 § 2 mom. och 52 § ska anföras hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets anslutningen, övergångsstället, vägområdet, fastigheten eller reklamaffischen eller annonsen i fråga finns.

Kommunen, landskapet och Statens tillstånds- och tillsynsverk har rätt att söka ändring genom besvär i ett sådant beslut om godkännande av en utredningsplan eller vägplan vars verkningar sträcker sig till kommunens eller landskapets område eller myndighetens verksamhetsområde.

En sådan lokal eller regional sammanslutning eller stiftelse som är registrerad har rätt att i ärenden som hör till dess verksamhetsområde söka ändring genom besvär i ett sådant beslut om godkännande av en utredningsplan eller vägplan vars verkningar sträcker sig till sammanslutningens eller stiftelsens verksamhetsområde.

Besvär som gäller ett sådant beslut om godkännande av en utredningsplan eller en vägplan som ska anses vara av samhällslik vikt ska behandlas skyndsamt.

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut som fattats vid landsvägsförrättningar finns i 87 §.

107 §

Omedelbar verkställighet av beslut

Ett beslut av statsrådet ska trots ändringssökande iakttas tills avgörandet i ärendet har vunnit laga kraft.

Ett beslut om godkännande av en utredningsplan eller en vägplan eller om förlängning av dess giltighetstid kan verkställas trots besvär, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

I ett beslut som väghållaren meddelar med stöd av 48 § 2 mom. kan bestämmas att beslutet får verkställas trots besvär.

108 §

Kungörelse

Om kungörelse, förordnande, förbud eller något annat ärende ska delges offentligt enligt denna lag och det inte särskilt har utfärdats bestämmelser om på vilket sätt delgivningen ska ske, ska den behöriga myndigheten informera om ärendet genom att under minst 30 dagar kungöra det på det sätt som landskapens tillkännagivanden ska offentliggöras. Angående offentliggörande av kungörelsen ska det annonseras i minst en tidning med allmän spridning inom det område som påverkas av verksamheten, om inte ärendet är av ringa betydelse eller annonsering annars är uppenbart onödigt. Delfåendet anses ha ägt rum den sjunde dagen efter det att kungörelsen offentliggjordes, vilket ska konstateras i kungörelsen och meddelandet.

109 a §

Undantagstillstånd

Trafikverket kan av särskilda skäl bevilja tillstånd att göra undantag från ett beslut som verket utfärdat. Undantagstillstånd får dock inte beviljas om det äventyrar trafiksäkerheten eller vägens trafikmässiga eller tekniska funktion.

Undantagstillstånd ska sökas innan åtgärder vidtas. Den som ansöker om undantagstillstånd ska lägga fram en redogörelse för de risker som avvikandet medför och för metoderna för att hantera dessa. Trafikverket kan förena beslutet med villkor och begränsningar för att säkerställa säkerheten och vägens trafikmässiga eller tekniska funktion.

9 kap.

Övergångsbestämmelser om genomförandet av landskapsreformen

116 §

Övergångsbestämmelser som gäller uppgifter och behörighet

Landskapens uppgifter som avses i 6 § 1 mom. 14 punkten i landskapslagen om vilka det föreskrivs i denna lag överförs tillsammans med den personal som sköter dem från närings-, trafik- och miljöcentralerna till landskapen den 1 januari 2019. Det behöriga landskapet ska från och med den 1 januari 2019 sköta de uppgifter som avses i denna lag och använda den behörighet som hänför sig till dem.

De uppgifter som överförs till Trafikverket enligt denna lag och den personal som sköter dem överförs från närings-, trafik- och miljöcentralerna till Trafikverket den 1 januari 2019. Trafikverket ska från och med den 1 januari 2019 sköta de uppgifter som avses i denna lag och använda den behörighet som hänför sig till dem.

117 §

Övergångsbestämmelser som gäller anhängiga ärenden samt rättigheter och skyldigheter i anslutning till uppgifterna

De ärenden som är anhängiga vid närings-, trafik- och miljöcentralerna, närings-, trafik- och miljöcentralernas och arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter samt landskapsförbunden samt ingångna avtal och förbindelser liksom de rättigheter och skyldigheter som följer av dem, som med stöd av denna lag hör till landskapet, överförs från och med den 1 januari 2019 till landskapen.

De ärenden som är anhängiga vid närings-, trafik- och miljöcentralerna och närings-, trafik- och miljöcentralernas och arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter samt ingångna avtal och förbindelser och de rättigheter och skyldigheter som följer av dem, som med stöd av denna lag hör till Trafikverket, överförs från och med den 1 januari 2019 till Trafikverket.

118 §

Ställningen för den personal som övergår till landskapen

Överföringen av de uppgifter som enligt denna lag överförs från staten till landskapen och de stödtjänstuppgifter som har samband med dem samt överföringen av den personal som sköter dessa uppgifter från närings-, trafik- och miljöcentralerna och närings-, trafik- och miljöcentralernas och arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter till landskapen och till landskapens nationella servicecenter betraktas som överlåtelse av rörelse.

Den person av vars faktiska arbetsuppgifter åtminstone hälften ska överföras, övergår i landskapets tjänst.

Vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. tillämpas också på överföring av uppgifter och anställda till en sammanslutning som hör till en landskapskoncern eller där landskapen har bestämmande inflytande och som bildas senast den 31 december 2020.

Om överföringen sker till ett företag eller en sammanslutning som landskapet har bestämmande inflytande i, övergår tjänstemännen till ett arbetsavtalsförhållande.

119 §

Ställningen för den personal som övergår till Trafikverket

På överföringen till Trafikverket av den personal som sköter uppgifter som enligt denna lag överförs till Trafikverket tillämpas statstjänstemannalagen (750/1994).

120 §

Tilläggs pensions skydd

De sammanslutningar som hör till landskapskoncernen eller där landskapen har bestämmande inflytande ska, om de bildats senast den 31 december 2020, se till att de personer som övergår till anställning hos sammanslutningarna till följd av ett arrangemang i samband med landskapsreformen från att ha varit anställda av staten, och vilkas anställning fortsätter i sammanslutningen utan avbrott fram till pensionsfallet, får behålla en tilläggs pensionsandel på nivån enligt 8 § 2 mom. i lagen om införande av pensionslagen för den offentliga sektorn (82/2016).

Den som på grund av landskapsreformen övergår till anställning hos en sammanslutning som hör till landskapskoncernen eller där landskapen har bestämmande inflytande och som bildats senast den 31 december 2020 bevarar rätten till tilläggs pensions skydd enligt 8 § 2 mom. i lagen om införande av pensionslagen för den offentliga sektorn, om

1) anställningsförhållandet uppfyller kraven på kontinuitet enligt 9 § i den lagen före den 1 januari 2019 och

2) anställningsförhållandet fortsätter utan avbrott hos Kevas medlemssamfund från den 1 januari 2019 i enlighet med 1 punkten i denna paragraf.

121 §

Överföring till landskapen av statens lösa egendom samt av avtal och ansvarsförbindelser

Närings-, trafik- och miljöcentralerna överför i denna lag avsedda avtal som hänför sig till organisering av uppgifter till landskapen från och med den 1 januari 2019. Om det inte är möjligt att överföra eller dela upp ett avtal, ska staten och landskapet avtala om fördelningen av det ansvar som avtalet medför.

Till landskapen övergår den 1 januari 2019 närings-, trafik- och miljöcentralernas lösa egendom, de rättigheter som gäller ägande, besittning och användning av den lösa egendomen samt de immateriella rättigheter och tillstånd som hör till den verksamhet som hänför sig till de i denna lag avsedda uppgifter som hör till landskapet. Om uppgifterna överförs från en närings-, trafik- och miljöcentral till flera än ett landskap, överförs egendomen i det förhållande som motsvarar överföringen av uppgifterna, om staten och landskapen inte kommer överens om något annat. Staten och landskapen kan även komma överens om något annat i fråga om överföringen av lös egendom.

Fram till den 31 december 2022 får landskapet utnyttja upphandlingsavtal som Senatfastigheter, Hansel Ab, Valtori och Palkeet samt närings-, trafik- och miljöcentralernas och arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter ingått samt ramavtal och upphandlingsavtal som Hansel Ab upphandlat.

122 §

Sammanställning över egendom och avtal som överförs från staten

Närings-, trafik- och miljöcentralerna ska för landskapen lägga fram en detaljerad sammanställning över den lösa egendom och de avtal som avses i 121 §. Sammanställningarna ska lämnas senast den xx xxxx 2018.

Landskapet kan begära kompletterande utredningar och handlingar som det anser sig behöva. Om landskapet anser att de lokaler, den lösa egendom och de avtal som överförs i landskapets besittning enligt den sammanställning som avses i 1 mom. inte tryggar ordnandet av de uppgifter på området som överförs från staten till landskapet enligt denna lag, ska landskapet förhandla med staten.

Staten ska komplettera den i 1 mom. avsedda sammanställningen senast den 30 juni.

2019 om det har skett väsentliga förändringar i de lokaler, den lösa egendom eller de avtal som avses i 1 mom. efter det att sammanställningen har lämnats och om landskapet anser att sammanställningen behöver kompletteras.

123 §

Landskapens beslut

Landskapsfullmäktige ska behandla den sammanställning som avses i 122 § och utifrån den fatta beslut om överföringen av de avtal och den lösa egendom som avses i 121 § till landskapet och för att omfattas av dess ansvar.

124 §

Statens besvär rätt

Om staten är missnöjd med det beslut av landskapet som avses i 123 §, får staten söka ändring hos förvaltningsdomstolen. Kommunikationsministeriet har rätt att föra statens talan. På besvären tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Landskapet har rätt att ordna de tjänster som landskapet ansvarar för och som enligt denna lag överförs från staten till landskapet i de lokaler som förvaltas av staten och att använda den lösa egendom som staten äger eller besitter och som behövs för att ordna tjänsterna och andra uppgifter, till dess att förvaltningsdomstolens beslut i ärendet har vunnit laga kraft.

125 §

Bokföring av egendomsarrangemangen i statens bokföring

Bortfall av den egendom som avses i 121 § bokförs i statens bokföring mot det egna kapitalet.

126 §

Statsborgen

Statsrådet kan bestämma att, utan att kräva motsäkerheter, men annars på de villkor det bestämmer, ställa statlig proprieborgen för de förpliktelser som presenteras i den sammanställning som avses i 122§, för ränteväxlings- och valutaväxlingsavtal som anknyter till dessa och för andra motsvarande skyddsarrangemang samt som garanti för räntor och för uppfyllande av andra villkor i avtalen.

Sådana borgensförbindelser som avses i 1 mom. kan vara i kraft högst upp till det belopp som riksdagen i samband med behandlingen av statsbudgeten har beviljat befogenhet för.

127 §

Anmälan till borgenärer och avtalsparter

Landskapet ska senast den xx xxxx 2018 sända en skriftlig anmälan till avtalsparterna över de förbindelser och avtal som landskapet övertar ansvaret för.

Avtalsparterna har rätt att säga upp ett avtal så att det upphör den 31 december 2018. Uppsägningen ska meddelas landskapet senast den xx xxxx 2018.

128 §

Överföring av landskapets hyresavtal och ansvar till servicecentret

Landskapet ska överföra hyresavtalen för lokalerna till det servicecenter enligt 16 kap. i landskapslagen som ägs av landskapen tillsammans och som bildats för detta ändamål. Landskapet ska besluta om överföringen så att avtalen överförs i det i 1 mom. avsedda servicecentrets besittning den 1 januari 2019.

129 §

Förvärv av egendom

Den lösa egendom som avses i 121 § övergår till landskapen med stöd av denna lag. Sammanställningen enligt 122 § och beslutet enligt 123 och 129 § jämföras med åtkomsthandlingar för egendom.

130 §

Tillämpning av bestämmelserna om temporär förvaltning

Bestämmelserna i 7–9 § i lagen om införande av landskapslagen, lagen om ordnande av social- och hälsovård och lagen om ordnande av räddningsväsendet tillämpas även på den lagstiftning som verkställs genom denna lag.

Vad som i 9 § i den lagen föreskrivs om det temporära organets rätt att få information gäller även de uppgifter som innehas av kommunikationsministeriet, Trafikverket och det utvecklings- och förvaltningscenter som avses i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna.

131 §

Övergångsbestämmelser som gäller ändringssökande

Ändring i ett beslut som har fattats före lagens ikraftträdande söks enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

På sökande av ändring i ärenden som är anhängiga vid domstol vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Om en domstol upphäver ett beslut som har fattats före lagens ikraftträdande och återförvisar ärendet att i sin helhet behandlas på nytt, ska ärendet behandlas och avgöras enligt denna lag.

132 §

Beredningen av samarbetet mellan landskapen

När landskapen första gången bereder och godkänner det avtal som avses i 15 i §, ska kommunikationsministeriet delges det godkända avtalet senast den 30 augusti 2018. Landskapen ska ge kommunikationsministeriet tillfälle att yttra sig om avtalet senast sex veckor innan det godkänns.

Denna lag träder i kraft den xx xxxx 20xx.

Kommunikationsministeriets beslut som fattats före denna lags ikraftträdande om nationellt viktiga stomvägar enligt 4 § 3 mom. i den gällande lagen motsvarar beslutet om det nationellt viktiga stornätet enligt 4 § 3 mom. i denna lag.

På utredningsplaner och vägplaner som har börjat utarbetas innan denna lag trätt i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. På utredningsplaner och vägplaner som förs till Trafikverket eller kommunikationsministeriet för godkännande efter att denna lag har trätt i kraft tillämpas dock vad som i denna lag föreskrivs om projektbedömning och i tillämpliga delar om förfarandet för godkännande.

Helsingfors den xx xxx 20XX

Statsminister

Juha Sipilä

Kommunikationsminister Anne Berner